

"SİNƏMİ YANDIRAN QƏMİM VAR MƏNİM"

Kamil Fərəcin kitabı haqqında qeydlərim

Ötən həftə redaksiyadakı telefonuma zəng gəldi. Təbii ki, dəstəyi qaldırdım və tanımadığım cavan bir oğlan telefonda özünü təqdim etdi:

- Mən Kamil Fərəcəm! Azadlıqdan məhrum edilmişəm. Sizi də elə təcridxanadan arayıram. Qəzetinizin oxucusu olmuşam. İndi də əlimə düşəndə oxuyuram. Sizi narahat etməkdə bir məqsədim var. Çox istəyirəm ki, "Ədalət"də, özü də Əbülfət Mədətoğlu mənim kitabım barəsində bir neçə söz yazsın.

Şəxsən tanımadığım və adını məhz ilk dəfə telefonda eşitdiyim bu oğlana söz verdim, amma özümün kimliyimi bildirmədim. Sadəcə, soruşdum ki, kitab onun həbsindən öncə çıxıb, yoxsa... O da dərhal cavab verdi ki:

- Müəllim, kitab mən burda olanda çıxıb.

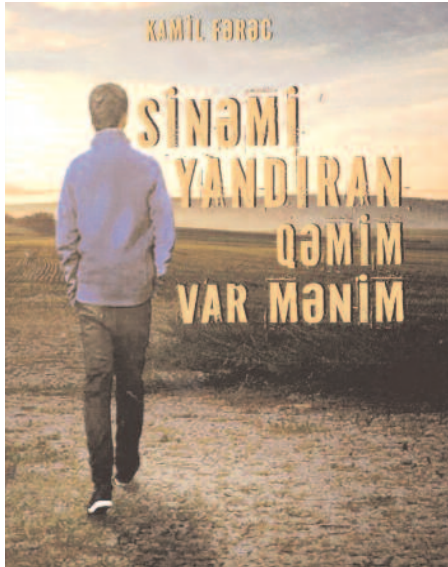
Və onu da əlavə etdi ki, kitabı redaksiyaya qardaşı, ya da qohumlarından kimsə gətirib çatdıracaq. Sadəcə, onu adını çəkdiyim əməkdaşınıza verərsiniz...

Bax, beləcə sağollaşdıq. Söhbətimizin üstündən bir həftə keçməmiş, yəni oktyabr ayının 8-də iş otağımın qapısında iki nəfər gəncin gözlədiyini gördüm. Özləri yaxınlaşdılar və bildirdilər ki, redaksiyaya zəng vuran Kamil Fərəcin adamıdır. Daha doğrusu, biri qardaşı, digəri isə yaxını idi. Onun sifarişi ilə mənə kitab gətiriblər. Kitabı aldım. Öncə hər iki üz qabığındakı şəkillərə baxdım. İçimdən bir küt ağrı gəlib keçdi. Belə bir gəncin barmaqlar arasında olmasına üzöldüm. Başqa nəse etmək təbii ki, mənim səlahiyyətimdə deyildi. Onun günahkar olub-olmadığını qanun və hökm çıxaranlar bilir. Hər halda, mən onun tezliklə azadlığa çıxmasını Allahdan diləyə bilərəm. Və həmin diləklə də yazı masamın üstündə növbə gözləyən kitablardan önə keçirdim Kamil Fərəcin "Sinəmi yandıran qəmim var mənim" kitabını.

Öncədən deyim ki, kitab şair Raqif Nazimoğlunun ön sözü və şair Hikmət Məlikzadənin redaktorluğu ilə işıq üzü görüb. Ağsuda doğulmuş Kamilin bu kitabı onun ilk söz toplusu nübarıdır.

Ön sözün müəllifi vurğulayır ki, Kamil Fərəc sözə, poeziyaya vurğun adamdır. Onun misralarında Vətən, ana, tale, sevgi hissləri, həyatın gedişatına və bir də zamana münasibətlər özünəməxsus şəkildə ifadə olunur. Mən də həmkarım Raqif Nazimoğlunun dediklərini Kamilin kitabını oxuduqca görməyə, duymağa başladım. Və mənə aydın oldu ki:

**Dənizi, torpağı, göyü-asımanı,
Məşəni, səhranı, dağı, aranı,**

**Yağışı, küləyi, çəni, dumanı,
Səhmanda saxlayan sevgi hissidir.**

**Çəməndə bülbülü nəğməkar edən,
Gülləri ətirli gözəl yar edən,
Döyünən qəlbləri bəxtiyar edən,
Od vurub odlayan sevgi hissidir.**

- deyən gənc şairin duyğuları elə o sevginin özü kimi həssasdı, səmimi idi. Ona görə də o həmin həssaslığın ifadəçisinə, yeni yaşadıqlarını şeirə çevirə bilir. Təbii ki, hər bir gəncin sevgisi də, həyata baxışı da fərqlidir. Amma bir məqam var ki, orda gənclik duyğuları müəyyən mənada öz-özünü zaman-zaman təkrarlayır. Yəni mənim yaşadım olan insanların da gənclikdə müəyyən hissəsinin şeirə münasibəti öz istəyini ifadə etmək məqsədi daşıyır. Yəni gənclik sevgi məktublarını, sevgi mesajlarını, hətta telefon söhbətlərini də az qala şeir kimi səsləndiriblər. Bu da həmin o müqəddəs duyğunun, yəni sevginin ürəklərdə yandırdığı odun, alovun təsirindən ortaya çıxan bir haldır. Bax, bu mənada əgər Kamil Fərəc yazırsa ki:

**Könül xoşbəxt olar əgər
Sən yanımda olanda hər.
Getsən gözlər həsrət çəkər,
Zərər gələr eşqimizə,
Xələl gələr sevgimizə.**

Bu bənddə poetik baxımında, bir ədəbi nümunə baxımından qeyri-adi heç nə yoxdu. Amma bir cavan oğlının, yəni bir gənc aşıqı, sevgisinə, sevdiyinə özünü göstərmək, özünü tanıtmmaq istəyidi bu. Nə yaşadığını, nə duyduğunu həmin qıza söyləməyin bir üsuludur bu misralar. Və Kamil Fərəc də bu üsuldan istifadə etməyə çalışıb. Ona görə də hətta sənizliyin özünü də bir alın yazısı kimi qəbul edib. Həmin qıza üz tutaraq deyir:

Kamil Fərəc Ağsuda doğulub, erkən yaşlarından şeir yazır.
"Sinəmi yandıran qəmim var mənim"
onun oxucularla ilk görüşüdür.

**Sən talan etdiyən həsrət evimdə,
Hey səni anıram sənizliyimdə.
Həsrətin sinəmdə, adın dilimdə -
Qalmaqla kədərini kalan elədin.**

Mən Kamil Fərəcin ilk kitabını demək olar ki, bütünlüklə nəzərdən keçirdim. Və birmənalı şəkildə deyə bilərəm ki, gənc şair yalnız öz iç dünyasını, öz sevgi rüyalarını və xatirələrini, həmçinin həsrətini daha çox düşünür, daha çox onları şeirə çevirir. Və onun bütün arzusu, istəyi tək-cə sevgisinə qovuşmaq yox, həm də qarşılıqlı həsrətin bitməsi fonunda yolunu gözləyən sevginin ikinci tərəfi, yəni həmin o ilham pərisinin yaşadıqlarını aradan qaldırmaq, onun yaşatdığı kədərə son qoymaqdır. Yəni bu birmənalı şəkildə "bağışla məni!" deməkdən çəkinmir. Hətta o adla bir şeir də yazıb:

**Qəlbinə dəymişəm bağışla məni,
Bu eşqi səhvinin qurbanı etmə.
Küsməklə öc alıb, qəlbimə dəyib
Sən də mən etdiyim nöqsanı etmə.**

**... Qəsdimə dayanıb hər an bilərək
Belə davranışla acıq verərək.
Gözümü gözüne həsrət edərək
Dünyanı Kamilin zindanı etmə.**

Bəli, Kamil Fərəc öz sevgisini və öz günahını da etiraf etməyi bacaran gənc istedadlardan biridi. Mən onun bir kitabı barəsində söylədiyim bu fikirlərə istinad edərək Kamilə təbrik etməklə yanaşı, ona azadlığına və sevgisinə qovuşmağı arzu edirəm. İnanıram ki, içində bu cür həssas duyğular olan Kamil gec-tez, amma mütləq öz yerini, öz yolunu tapacaq. Allah qapını açsın, Kamil!

Əbülfət MƏDƏTOĞLU